

δλου τοῦ ἔθνους. Τελειωτικὴ οὐχ ὀρίζεται, διότι κατόπι τῆς 25 μαρτίου ἐπανάστησαν ἢ μὲν Ὑδρα μετὰ ἓνα σχεδόν μῆνα, ἢ δὲ Αἰτωλία καὶ Ἀκαρνανία κατόπι τῆς Ὑδρας μετὰ ἓνα περίπου μῆνα, ἢ δὲ Κρήτη, Ἀγραιά, Καλαβρύται καὶ Ἀσπροπόταμον κατόπι τῆς Αἰτωλοακαρνανίας μετὰ ἓνα μῆνα, αἱ μὲν ὡς ἐγγιστα, αἱ δὲ καὶ ἔτι πλέον. "Ὅταν λέγωμεν Ὑδραν καὶ Αἰτωλοακαρνανίαν, βεβαίως ἐννοοῦμεν ἐν σημαντικὸν μέρος τῆς ὅλης θαλασσίας καὶ γηίνης δυνάμεως. Τέλος δὲ πάντων ἢ 25 μαρτίου οὐδόλως λογισθῆναι δύναται μέσος ὄρος, διότι πλησιάζει πρὸς τὸν φεβρουάριον, καὶ ἀφίσταται κατὰ πολὺ τοῦ τελευτῶντος μαίου, καθ' ὃν ἐκινήθη ἡ Αἰτωλοακαρνανία. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν Πελοπόννησον αὐτὴν ἢ 25 μαρτίου κρίνεται περιληπτικὴ μᾶλλον, ἢ ἐναρκτήριος, καθότι πρὸ ταύτης διάφορα κατὰ τῶν Τούρκων σποραδικὰ μὲν, ἀλλὰ συστηματικὰ, κρούσματα καὶ κινήματα ἔλαβον χώραν, ὡς ἐν Καλαβρύτοις τῇ 19 μαρτίου, ἐν Πάτραις τῇ 21 καὶ ἐν τῇ Λακωνίᾳ τῇ 23.

Ἀπητεῖτο ἄρα καθ' ὅλους τοὺς λόγους καὶ δίκαιον ἦτο, ἵνα ἀναγνωρισθῇ ἐναρκτήριος ἡμέρα τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἢ 24 φεβρουαρίου, οἷα καὶ πραγματικῶς ὑπῆρξε. Ὡς πᾶσα συνέλευσις σώματος λογίζεται ἀρχομένη, ἀφ' ἧς κηρυχθῶσιν ἡμέρας αἱ ἐργασίαι αὐτῆς· οὕτως ἐδικαιοῦτο, ἵνα ἐορτάζηται καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐλληνικοῦ πολέμου, καθ' ἣν ἐκηρύχθη ἡμέραν. Τὰ προκηρύγματα τῶν Ἀχαιῶν καὶ τοῦ Μαυρομιχάλου ἔφερον χαρακτῆρα μερικόν, ἦτοι πελοποννησιακόν· τὰ δὲ τῆς Ὑδρας ἐπῆλθον πολλῶ μετὰ τὰ πράγματα, στραφέντα ἐπίσης εἰς τοπικόν ὄλως κύκλον. Ἀλλως, ἡ ἐπανάστασις φαίνεται ἀρνούμενη ἐπισήμως τὴν ἀρχὴν ἑαυτῆς, ἐν ᾧ χρόνῳ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη ἀνέγραψαν ἀφ' ἑτέρου ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τῆς ἐλευθερωθείσης Ἑλλάδος τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου ὡς ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Πῶς συνάδει λοιπὸν τοσαύτη ἀντίφασις, καὶ αὐτὴ ἐπισήμῳ τῷ τρόπῳ ἐξηγουμένη; Πῶς ἢ μὲν ἐκτελεστικὴ

